

MAGYARORSZÁGI VENDÉGLŐK ÉS KÁVÉHÁZAK KÖZLÖNYE

MEGJELEN HAVONKÉNT HÁROMSZOR.

Előfizetési ár: Egész évre 6 frt, félévre 3 frt 20, negyedévre 1 frt 80.

A FŐVÁROSI KÁVÉHÁZAK ÉS KÁVÉMÉRŐK, A BUDAPESTI PINCZÉR-EGYLET, VALAMINT AZ
I. M. ORSZ. PINCZEMESTER ÉS PINCZEMUNKÁSOK EGYLETE HIVATALOS LAPJA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: IV. Sebestyén-utca 3. szám
hová a lapot illető szellemi és pénzbeli küldemények intézendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.
Hirdetések jutányosan számíttatnak.
Előfizetőink kisebb hirdetésekért nem fizetnek.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos: **Perczel Gyula.** — Főmunkatárs: **Cservény Ferencz.**

T. olvasóinkhoz.

Lapunk törekvése elejétől fogva az volt, minden ki úgy egyesek, mint egyetlek irányában az illő tiszteletet betartja és ez által maga iránt rokonszenvet keltsen. Ezen törekvésünk szép sikerrel jár, a mennyiben újabb az „Első magyar országos pinczemester és pinczemunkások” egylete hivatalos lapjával választotta lapunkat.

Midőn ezt t. olvasóinknak és előfizetőinknek tudomására hozzuk, egyttal felkérjük, lapunk támogatását és azokat kiknek előfizetési ideje lejárt, hogy azt megnyitják és ha lehet körükben előfizetést gyűjteni szíveskedjék.

Tisztelettel

a kiadóhivatal.

A Gastronomia.

(Éttan-étészet.)

A Gastronomiahoz — éttan-étészet — tartozik mind az, a mi az emberi lény táplálékához és így élete fentartásához anyagot szolgáltat. Törekvése oda irányulni, hogy minden a legjobban úgy intéztesse, hogy az ember élete, egészsége meghosszabbítás-
sék. Ezen tulajdonságai folytán a Gastronomia munkára, tevékenységre serkenti a földmivest, a bortermelőt, a halászt, vadászt és egyáltalán minden munkája után élőt. A Gastronomia különben következő részekre osztandó:

Természettanra, részletes beosztással az összes tápláléki terményekre; erömütanra, az alkatrészek megismerésére; vegytanra, a tápláléki mennyiség és minőség megtudására; konyhára, a terményeknek élvezhetővé tételére; kereskedelemre, hogy a tárgyakat oly gyorsan, a mint csak lehetséges, átvehetni; és végül gazdaszáttan, a jövedelem bevételére, melyhez a különböző tárgyak adják az anyagot.

A Gastronomia az egész étellel szoros összefüggésben van, mert már a siró újszülött is keresi az étészetet, kívánja azt megismerni az anyajeg beszívásával. De még a végvonaqlásban szenvedő, sőt a hóhér kezére adott megrögzött gonosztevő is kívánja utolsó előtti pillanatában az étészet igénybe vételét, pedig mindezeknél sokszor megessék, hogy a magokhoz vett étkek emésztetlen maradnak a testben. A Gastronomia nem csak hogy koronás egyéneket hoz össze egy asztal körül, de ugyan ő határoz meg igen sok dolgokat, például, egy tojásnak lágygyá főzési idejét. A Gastronomiának mindenben vannak bizonyos törvényei, melyeket egyének, kik magokra valamit adtak, mindég tiszteletben tartottak. Itt felhozzuk a nagyevőket, és iszákosokat figyelmeztetésül, mint ellentétet. A Gastronomia volt az, a mely meghatározta, hogy bizonyos tárgyak megérésük előtt élveztesse, mint: sparga,

malacz, galambok. Mások, mint: valamennyi gyümölcsfaj, marha- és bárányhús tökéletes kifejlődésük szakában. Némelyek a közeli rothadás állapotában, mint: Szalonka, fácán és lasponya.

Egyttal felosztotta a különféle tápláló szereket, közönséges és különös ételkékké, — Luxus-Speisen — azután a melyek egytt felhasználva élvezhetők, és olyanokra, melyek egytt, vagy sorozatos használata oktalanság volna, úgy erős mint gyenge gyomruakra nézve. Berendezé továbbá, hogy az étkek és italok, egy étkezésnél összhangzólag a rendes egymásutánt kövessék és minden fogás egy rendes könyvnek, egy-egy fejezetéhez hasonlítson.

Gastronomiai ismeretekkel szükséges hogy mindenki bírjon, gazdag és szegény — leginkább szakácsok, vendéglő- és étterem-segédék — kiknek részére az étészet különös fontossággal bír. Akár egyszerű, akár nagyobb vendégségek alkalmával az étkek összeállítására vonatkozólag a háziur tehet rendelkezéseket, sőt a mennyire étészeti ismeretei terjednek, a vezetést is átveheti, és hogy ez nagy ingerrel bír, az nagyon természetes.

Egy herczeg egyszer nagy vendégséget adott és az előleges számlát a szakács által előterjesztette. Első pillanatra észrevett egy tételt 50 sonkával. „Megakarod az egész ezredemet vendégléni?” „Nem kegyelmes uram, felelt a szakács.” „csak egy fog az asztalra jönni!” A herczeg a 49 sonkát törölni akarta. „Lehetetlen!” felelt a szakács, „tartalékomra, mártásokra, köritésre — garnitúr — és —” „Szakács!” vágott szavába k herczeg. „te megakarsz engem lopni, a 49 ki lesz törölve.” „Nem, herczegséged!” válaszolt még egyszer a szakács. „kegyelmes uram nem ismeri a mi hatalmunkat, parancsolja herczeg ur, és az 50 sonka azonnal egy üvegbe vándorol, akkorába, mint a hüvelyk-ujjom.” Ily mondás után mit tehetett a herczeg? Nevetett, és meghagyta az 50 sonkát a számlán.

Köztudomásu, hogy úgy elődjeinknél, mint a vadnépeknél minden üzleti ügyek vendégséggel összekötve vitattattak meg, sőt napjainkban is, kivált vidéken valamely nevezetes esemény után első dolog egy kis jó lagzit csinálni. Azt se kell bizonyítani, hogy vendégségek, sőt egyszerű étkezéseknél is, az ember jobb hangulatban van, és hajlandóbb bármely ügyet tárgyalására, mit sok előrelátó üzletember saját előnyére fel is használ, és tudja, hogy a Gastronomia hatalmas gerjesztője a jókedvnek, ily alkalmakra vár üzletének lebonyolítására.

A nélkül, hogy valami nagyon előrelátók kívánnánk lenni, hisszük, hogy egy Gastronomiai éttan-intézet létesülni fog oly-

formán, hogy szakférfiak által mint egylet fog alapítottani, és mire a kormány hozzá szólna és a szükséges intézkedéseket megtenné, már felemelkedne. Lenne ott vegytan, erőtan, kereskedelem, gazdaszat előadva, és a konyhának, illetve a főzésnek gyakorlati iskolája. Ezek volnának rövid szavakban a Gastronomia főszabályai, melyek remélhetőleg mielőbb jobban és jobban méltányolva és megértve leendnek, és kívánjuk, hogy azon idő, midőn a Gastronomiai intézet kapui megnyílnak, ne soká hagyjon magára várátni.

Über Missbrauch der Caution.

Das Recht der Caution erstreckt sich auf undenkbare Zeit und findet seine Berechtigung, wenn solche dort gefordert wird, wo auch die Forderung einer Caution am Platze ist, u. z. sind es in erster Reihe die Hotels und Restaurants, welche die Übergabe von Inventar, wie Service, Bestecke und sonstige werthhabende Utensilien an den Oberkellner durch Deckung einer entsprechenden Caution geleistet werden muss. Das war und ist Usus, und hat Sinn. Der Oberkellner haftet mit seiner Caution für etwaige Schäden und Verluste seinem Chef und ist für den Abgang verantwortlich, ferner kommt es zumeist vor, dass nicht überall tägliche Abrechnung stattfindet und oft nicht stattfinden kann, daher auch die Einnahmen öfters einige Tage in dem Besitze des Oberkellners verbleiben, daher ist die Berechtigung eine Caution zu fordern, in oben angeführten Etablissements ganz und gar am Platze.

Widersinnig jedoch finden wir es, wenn in einem Locale, wo weder eine Inventur, noch eine sonstige Haftung existirt, wie z. B. in den Caffehäusern, wo nirgends die Übergabe eines Inventars an den Zahlmarqueur erfolgt, und wo folglich auch sogleich nach Abschluss des Geschäftes abgerechnet und die Tageslosung dem Chef ausbezahlt werden muss, eine Caution gefordert wird. Diese Neuheit hat sich in der Hauptstadt und der Provinz seit einigen Jahren eingebürgert und sind es hauptsächlich solche Caffeeiers, die Wohlgefallen an diesem schönen Beispiele finden: die entweder nicht in der Lage sind, ihren Bedarf gegen Netto Cassa zu decken, oder aber nicht den Credit haben, auf Zeit ihre Einkäufe zu besorgen; daher die Zufucht zu diesem probaten Mittel, daher die Einführung einer Caution. Es ist das zu lächerlich und springt unwillkürlich ins Auge, wohin und nach was man greift, welche Kniffe Leute gebrauchen, um sich auf der Oberfläche erhalten zu können; wie findig doch die Leute sind und noch mehr, wie unverschämt, lassen sich Caution leisten

man muss unwillkürlich auflachen. „Caution“! wie das schön klingt, doch für was? wenn man fragen darf? Es ist wohl schön, wenn sich der Mensch in der Bedrängnis zu helfen weiss. Doch der Eindruck auf den cautionleistenden Zahlmarqueur ist in dem Falle gerade so, wie wenn ein Dürstender in der Eile anstatt ein Glas Wasser, welches erfrischend wirken soll, einen Missgriff macht und anstatt dem frischem Wasser ein Glas Bitterwasser im Zuge geleert hat, in jedem Falle verdirbt es den Appetit und stimmt einen nicht rosig.

Es gibt wohl auch Ausnahmen, die so coulant sind, und die ihnen geleistete Caution in irgend einer Sparkassa deponiren, doch sind solche so selten, dass man den ganzen Schematismus der Caffetiery durchblättern muss, bis man vielleicht einzelne herausfinden kann.

Es ist das auch ein trauriges Zeichen der Zeit und gibt so manchem ein Armutshzeugnis, das zumeist bei den Caffetierys III. Ranges zu finden ist: dritten Ranges auch schon aus dem Grunde, weil ein solches Gebahren in eine noch tiefere Rangklasse gehören würde, denn ein solches Vorgehen passt nicht zu denen, die in den ersten Reihen zu stehen berufen sind, denn das gehört zum Schacher und muss abseits gedrängt werden; muss verdrängt werden aus den Reihen derer, welche als honette und achtungverdiente Männer dem Stande der Caffetierys stets Ehre gemacht haben und die nie durch Schmutziges Gebahren die Basis ihrer Existenz gegründet haben.

Um daher auf billige Art sich billiges Capital zur Verfügung zu stellen, haben diese Genialen Leute einen Modus gefunden, wie und wo sie sich ein solches leicht und bequem beschaffen können. Es wird ganz einfach ein Zahlmarqueur engagirt, der soviel, als sich erzielen lässt, Caution leisten kann, dabei wird natürlich ein vornehmer Ton angeschlagen, um dem neuen Zahlmarqueur eine Meinung beizubringen, als ob er es sich zur besonderen Gnade zu rechnen hätte, in solch vornehmen Hause Aufnahme gefunden zu haben; doch zwischen vornehm sein und vornehm thun, ist ein grosser Unterschied, und gar zu bald zeigt sich die Kehrseite der Medaille, und sobald man sich gegenseitig zur Genüge kennen gelernt, werden auch schon Vorbereitungen zum neuen Wechsel gemacht, ein Neuer kommt und leistet seine Caution und so bleibt dieser Unfug im alten Geleise und es findet sich Niemand, der dieser Kalamität abhilft!

Mit diesen Zeilen jedoch hoffen wir auf die besseren Kreise einzuwirken, um dieses angeführte Factum in den berufenen Fachkreisen zu ventiliren und dahin zu wirken, dass einem solchen Gebahren Einhalt gethan und ein Damm gesetzt werde.

Mephisto.

A budapesti Pinczér-Kör multja és jövője.

A budapesti Pinczér-Kör egy felhívást intézett szaktársaihoz, mely felhívás az Igazgatóságának egy mondhatni segély-, sőt fájdalmas panaszaként vehető, ugy szól ez, mint a mélységbe zuhanó igyekezete, mely a fűszálhoz is kap, hogy magát fentarhassa, nehogy a mélység által elnyelések.

Tényleg a Kör egy örvény széléhez jutott, a mi előre volt látható, — mert a helyett, hogy a kör tagjai helyiségükben szellemi szórakozást leltek volna, inkább zajosabb vigaszoknak lett az anyája, — kartársi összetartás helyett, melyvel a szaktársakat egymáshoz szorosabban fűzni lehetett volna, csak egyenlenség és viszáldás kapott lábra, — a helyett, hogy felülünk és a kör felől a nyilvánosság elé jó vélemény terjesztések, némely tagok által a kör helyisége tivornya és játék tanyává lett változtatva — a hol már se egyesülés, se barátság, se kartársiasság nem uralkodik, hanem egyik a másikra tör, és a kör — kevés kivétellel — az ivás és koczkázott játék helyiségévé vált.

Nem esoda! Ha ily viszonyok között több szaktárs, kik az ily zajos mulatságoktól visszajeltek, és ily orgiákat ünnepelni nem akartak, a körtől mindjobban visszahúzódtak, — és még most is oly ellenszenvvel vannak, hogy némely *főpinczér* a kör által kibocsájtott aláírási ívet visszautasította, ámbár az Igazgatóság határozottan ígértet tett, hogy minden igyekezettel oda fog törekedni, hogy a visszaélések, melyek eddig elkövetettek, többé elő ne forduljanak, és a kör eredeti rendeltetésének visszaálltassék.

Es ezek nem lennének üres szavak, és ezeket gyorsan követnék a tények, mert ugy az Igazgatóságú tag urak, mint Gersabek Károly ur nevé, ki a kör elen áll, elég biztosítékot nyújtanak ennek megvalósítása tekintetében. És a kik fáradhatatlanul azon működnek, hogy megint a barátság, békeesség és kartársiasság legyen viaszállitva a szaktársak között.

Ennek létre- és visszahozására a t. szaktársaknak megfelelő anyagi segéllyel kell hozzájárulniok, nehogy a kör csakugyan az örvénybe jusson, hol megsemmisülne. Reményünk szerint a *körnek* életbenmaradása és felvirágzása a t. szaktársak nemes büszkeségük és áldozatkészségük folytán meg lesz alapitva, mert még örömtünkre legyen mondva, van elég oly pinczér, a kik fel tudják fogni az ügy fontosságát, és felosztva a fentartási költség terhére egyiknek sem lesz.

A kör fenállása letszükség karunkra nézve, és hogy ezental az alapszabályok értelmében fog vezetetni és kezeltetni, arra nézve a legnagyobb biztosíték az Igazgatóságot vezetőik jelleme, a kik nem lesznek — mint az előtte való Igazgatóság — oly elemek befolyása alatt és nem engedik ma-

gokat általuk vezetetni, mint a minők az ugynevezett 61-es bizottság között találhattak, a kik ugyan a pinczerek magyarosítását hangoztatták állítólag a kar tekintélyének emelése végett, de ezáltal annak inkább ártottak, mint használtak, mert azok közt egy „*egyén*“ volt, a ki a „*pinczér*“ nevet csak bitorolja, miután ő eredetileg egy vidéki városban mint „*perce-záruló*“ működött, és később rövid ideig foglalkozott mint pinczér, azután pedig egy szaklap kiadója lett, mely minőségben a „*pinczerek apostolának*“ tolta fel magát, hangoztatva a magyarosodás által a karnak becületé és tekintélye emelését.

Hangoztatás szavaival sikerült is neki egy pár embert felre vezetni és így jött létre a „*bizottság*“ a fenti feladat és eszme keresztülvitelére, ezt a feladatot még sem oldhatta meg, mert azon bizottság főnökének inkább az a törekvése, hogy a német sört magyarosítsa, és a magyar bornak, a „*csöndes*“ mellett az illő tiszteletet juttassa, a kitűzött feladat mellőzésével, és a mint a rossz társaság megrontja a jó erkölcsöket, ugy a szak-tagok közül is sokan kedvet kaptak ily dolgokkal foglalkozni és elég sajnosan kiterjesztették működésüket a kör helyiségre, és ott az a magyarosítási eszme ugy gyökeresztett meg, hogy a kör oda sülyedt, a hol jelenleg áll.

Ezt megváltoztatni szándéka a jelenlegi Igazgatóságnak, és meg vagyunk győződve, hogy azt keresztül is viszi, és azon színvonatra fogja emelni, melyen annak lennie kell. *Gingy.*

Vergangenheit und Zukunft des Budapester Kellner-Club.

Der Budapester Kellner-Club erliess an die Fachgenossen einen Aufruf, es ist ein Hilferuf, ein Schmerzensruf der Direction, welche sich wie ein in einen Abgrund Stürzender, an einen Grashalm klammert, um nicht von der Untiefe verschlungen zu werden.

Ja der Club ist an einen Abgrund gerathen, was voraus zu sehen war, denn anstatt, dass sich die Mitglieder dort geistig Zerstreuung hätten verschaffen können, wurde den weltlichen Unterhaltungen gelehrt, statt Collegialität und Zusammenhalt der Fachgenossen mit je festern Banden zu knüpfen, wurde nur Entfremdung und Streit gestiftet: statt bestrebt zu sein der Öffentlichkeit eine bessere Meinung von uns beizubringen, verwandelten einige Mitglieder den Club zu einer Kneipen und Spielhöhle, wo nicht mehr Einigkeit, Geselligkeit und Collegialität herrscht, sondern einer am andern losgeht; indem der Club mit Ausnahmen nur mehr der Sammelplatz von Saufbrüder und Hazardisten war; was Wunder? wenn sich viele Fachgenossen, denen solche Unterhaltungen nicht zusagten und die solche Orgien nicht feiern wollten, vom Club immer mehr und mehr entfremdeten? und noch gegenwärtig eine solche Antipathie gegen denselben hegen, dass einige Oberkellner den Sammelbogen des Club zurückwiesen, trotz dem Versprechen der Direction: dass sie aufs eifrigste bestrebt sein wird, den Unfug, welcher bis jetzt getrieben wurde, auszurotten und den Club seiner eigentlichen Bestimmung zurückzugeben und das werden keine leeren Worte bleiben, gar bald wird ihnen auch die That folgen, denn die Mitglieder der Direction an der Spitze

TÁRCZA.

Kávé mellett a kávéról.

(A Magyarországi vendéglők és kávéházak közönségszereteti tárczája)

Nagy társaság volt együtt, s a mint az már szokás: szabadságot vélt tulajdonítani magának a jó és rossz, az igaz és való, a szép és szeszélyes dolgok őszinte és leplezetlen kimondására.

Kávéztak és a kávéról folyt a társalgás.

El lett mondva, hogy a kávé eredeti hazája: Ázsia, s annak is a legforróbb égöv alatt fekvő tartománya, melyet csupán szerecsenek lakkak, honnan előbb boldog Arábiába, majd később egyéb helyekre is nagy sikerrel átláplántálni sietett az inyenckedés.

Európában a dohány élvezetével egyidejűleg lett a kávé ismeretes, s főként Franciaországban rajongó nyálcsángaló karoltattot fel, míg Németországban csak a XVII-ik század közepén leginkább az előkelő házakban talált szívelyes fogadtatásra.

Nálunk Magyarországon egy, a társaságban hangvívó szerepet játszó történész szerint — már a 16-ik század végén, a törökökkel való közvetlen érintkezés folytán, a nagyuri asztaloknál felszolgáltatót ugyan, de általános elterjedést a köznépnek csak a jelen század negyedik és ötödik tizedében vehetett, s ma már oly közönségessé vált, hogy vízőn előtti mesének tartanak azt az adománának beillő történetké, hogy egy jómódu gyönyösi csizmadiáné előtt még az ötvenes évek elején olyannyira ismeretlen volt a kávé, hogy midőn

Pesten tanuló papja a szünidőre hazajöven, edes anyjától kávért kért volna, az a kávé *főzni* tette fel, azt gondolván, hogy a száraz bab mintájára az is a hüvelyes vetemények közé tartozik, s midőn pedig észrevette, hogy az sehogyssem akar puhulni, azzal biztatta kedves fiát, hogy a kávéval csak *holnap* fog kedveskedhetni.

Majd egy társaságbeli homeopata szólt meg, ki az ázsiai kávé ellen kardoskodott, kit azonban egy lelkes hazafi azzal tromfolt le, hogy voltaképen nem az ázsiai kávé a rossz, hanem az ugynevezett és külföldről importált „*pótkávé*“ ellensége az egészségnek, melyekert haszontalanba kidobjuk drága pénzünket és veszünk érte szívdobogást, görcsöket és más alkalmatlan nyavalyákat.

A társalgás iveten fordulata villanvcsapás gyanánt hatott a női hallgatóságra és ijedtükben fenéki kiürítették kávécsészéjüket, míg szemük és ábrázatuk rettenetes kérdőjelle változott, hogy az istentelen sok külföldi pótkávé nem-e mind együtt az ő csészéjükbe szorult és most nyelvükön át szívüket görcsöklök támadja meg?

A mi derek hazafink elérkezettnek látta a pillanatot, hogy szavainak hatása alatt a *magyar eredetű és itthon készült „S:alady-féle pótkávé“* mellett szóljon fel.

— Uralim és hölgyeim! — mondá entuziaszussal: a kávé élvezete felette elharapódzott és jól van az ugy, mert hiszen a vendéglős- és kávéipar is naponként mind nagyobb mérvet ölt; már pedig ezen iparánál főtényező, hogy oly kávéval lássák el a fogyasztó-közönséget, a milyet annak izlése és szokásos életmódja megkövetel. Már pedig, ha a magyar vendéglősök és kávéosok külföldi pótkávékat használnak, azzal első sorban ártnak

önönmaguknak, mert kávéjuk nem elégíti ki a fogyasztó-közönséget: másod sorban ártnak fogyasztóinknak, kiknek akaruk ellen egészségellenes adagokat szolgáltatnak. Azért égető szükségé vált, hogy a vendéglősök és kávéosok az ő működési körüket erőtől házi iparágak előhaladásáról tudomást venni siessenek. Ilyen iparág a legújabb időben a „*Szalady pótkávé*“, mely feltalálója után öröklötte nevet, s minden alkatrészében *honi termelék*ből áll, s olyképen csoportosítják a különböző elemek, hogy *azoknak összessége erőben és élettartalomban minden más külföldi pótkávé magá után messze hagy.*

Alig vége szavait érdemes honfitársunk, midőn a jelenlévő hölgyek egész csoportja lelkesülten emelkedett fel, s szívől-lelekből hangoztatták: eljen a „*Szalady-pótkávé!*“

— Eljen a honi! — kiálták az urak, s a terem falai viszhangozák a lelkes szavakat, melyek egykor *Kossuth Lajos* nagy hazútkfia ajkairól oly menü-dörgésszerűen és oly buzdítólag hangoztak Kárpátoctól Adriáig. Napjainkban pedig az „*Erdélyi közmívelődési egyesület*“ tört lánzsát a hazai ipar mellett: de vajjon milyen sikerrel? az tőlünk függ, ha mint honfiak- és magyarokul élni akarunk.

Manapság a nemzet minden egyes tagjának kell, hogy a honi ipart lelkesülten tanuljon és akarjon, mert a közgazdasági tapasztalatok oda utalnak bennünket, hogy Magyarországon immár nem Európa élelkaurája Messze világrészeket a vasuti közlekedés olesó piaczaivá tette a világvárosoknak. Nekünk még iparunk maradt nemzeti közvagyonosodásunk kuforrásaul, melyet istápolnunk, szeretnünk és pártolnunk; elodázhatatlan hazafiui legszentebb kötelességünk.

A vendéglősök és kávéosok kezében látjuk leg-

mit Herrn Gerzabek, sind lauter tüchtige Männer, welche rastlos arbeiten, um wieder Einigkeit, Geselligkeit und Collegialität unter den Fachgenossen zu gründen. Doch müssen die Fachgenossen auch mit entsprechender materieller Hilfe an die Hand gehen, damit es dem Club nicht wie dem, in den Abgrund stürzenden Erbe, welcher sich zwar eine Zeit lang an einen Grashalm klammert, der Grashalm ist aber zu schwach und er wird doch von der Tiefe verschlungen. Dem Club wird hoffentlich eine bessere Stütze geboten werden, als ein Grashalm, denn es gibt, Gott sei Dank, noch eine genügende Anzahl solcher Kellner, welche richtig beurtheilen können, wie wichtig, ja sogar nothwendig derselbe für unser Fach ist; notabene wenn er den vorgeschriebenen Statuten gemäss geführt wird. Und dass es auch so sein wird, ist genügende Garantie von Seite derjenigen Männer, welche an der Spitze stehen, geboten, denn sie werden sich nicht der vorigen Direction gleich von solchen Elementen leiten lassen, wie einige sich unter dem sogenannten 61-er Comité (Hatvanegyes bizottság) befanden, welches zwar die Magyarisirung der Kellner vor Augen hatte, um dadurch das Ansehen des Standes zu heben, aber ihm vielmehr geschadet als genützt haben, denn unter denselben befand sich ein Individuum, welches sich den Namen „Kellner“ ungerechterweise beilegte, denn ursprünglich fungirte er als Bretzenverkäufer in einer Provinzstadt und nur eine sehr kurze Zeit widmete er sich dem Kellnerfache, dann wurde er Herausgeber eines Fachblattes, in welchem er sich als Apostel den Kellnern aufdrang, indem er in denselben vortwährend von Hebung der Ehre und Ansehen des Standes durch die Magyarisirung predigte. Er wusste auch bald durch seine glatten Worte einige zu bethören, und so kam das Comité in's Leben, welches sich die obengenannte Aufgabe stellte, aber nur einen sehr kleinen Theil derselben löste, da dem leitenden Haupte dieses Comité's es vielmehr daran gelegen ist, das germanische Bier zu magyarisiren und dem ungarischen Weine und Färbelspiele die gebührende Ehre zu zollen, als sich mit der gestellten Aufgabe zu befassen, und wie schlechte Gesellschaft gute Sitten verdirbt, so haben sich auch die andern Mitglieder mit demselben befasst und haben sich leider als Wirkungskreis die Club-Localitäten aussersehen, so dass denen ihr Magyarisirungs-Sistem sich dort gar bald einwurzelte und der Club bis zu dem Stadium gesunken ist, wie er sich gegenwärtig befindet. Diese Art des Vorgehens auszurotten, ist die Hauptaufgabe der jetzigen Direction und sie wird ihr auch hoffentlich gewachsen sein. A. H.

Jegyzőkönyv.

Felvértetett a „Budapesti Pinczér-egylet“ 1887-ik év augusztus hó 10 én megtartott rendes havi választmányi üléséből

Jelen voltak: Cserevnyi Ferencz elnök, Gerzabek Károly I. titkár, Farkas János II. titkár, Balanek Antal, Pulvermann József, Schvalm Ede, Böhm Emil, Szabó Gyula, Länger Vilmos, Hackel György választmányi tagok.

Napirend:

1. Jegyzőkönyv hitelesítése
2. Kórházi ügyek.

főként jövő sorsát a Szalády-féle pót-kárnak, mely érdemes arra, hogy minden hasonezímű gyártmányt hazánkból kiirtson és örökre száműzzön, melyekért az országból „holt tóke“ gyanánt néhány millió forint vándorol ki évenként visszahozhatatlanul és gyümölcsetlenül, s nem egyébre szolgál, hogy mihaszna kontárokat gazdagítson, míg nálunk a közegészségügyet folyton veszélyeztetik, s ama siralmas állapot előidézésekorán játszanak szerepet, melyek magyarfajunkat mindegyre fogyasztják és tizedelik. Ilyenek a Franck, Manilla, Hauswald, stb. nevezetek alatt áruba bocsájtott idegen pót-kávék, melyek nem érdemlik meg a magyar pénz és a magyar gyomor elrontására szolgálnak.

Egyébiránt köztudomásul adni sietünk azt is, hogy a mi tisztelt barátunknak, Szalády Antalnak, a ki egyszersmind igen szellemes és munkás tagja volt egy időben az irodalomnak is, s nevét a „Hirlapirodalom története“ című statisztikai művével örökölte meg — még egy kitűnő találmánya van, mely „Hungaria-kávé“ czim alatt, hazánk hátráin tal, messze külföldön is ismeretessé lett, s méltó egy újabb tárcazzikokra, mely alkalommal érdekes életrajzát is főbb vonásaiban megismertetni, s ekként a közönség kíváncsiságának eleget tenni hazafias feladatunknak ismerendjük.

Addig is legyen szabad megjegyeznünk, hogy ő a magyar hazafi tetőtől-talpig talált mintaképe, s vajha! hozzá hasonló sok genialitása magyar ember nevét jegyezhetnék fel a halhatatlanság Pantheonába!

Sarkady István.

3. Negyedévi pénztári jelentés.

4. Zászló felavatás a pinczester egylettől.
5. Közvetítő intézet ügyei.

Elnök üdvözölő szavakban megnyitja az ülést. 1. Mult ülés jegyzőkönyve Farkas János titkár által felolvastatik, mely helyesnek találatik, — Böhm Emil és Schvalm Ede urak által hitelesítettet.

2. Elnök jelenti, hogy az irtalmas-rendi szervezetek körödjében levő osztályunkban a rend ismét helyreállított, és legnagyobb pontosságban végzik a gyógykezelést betegeink iránt, továbbá indítványozza, hogy legalkalmasabbnak látná hogyha körödjánkat továbbra is az említett körödjében hagyánánk. — Elnök indítványa egyhangulag elfogadott.

3. Elnök előterjeszti a negyedévi pénztári számadást melyből 2662 frt és 13 kr. bevételt és 2474 frt és 47 kr. kiadást mutat ki, mely a hivatalos lapban fog köztudomásra tétetni. — Tudomásul vétetett.

4. Felolvastatik a pinczester egyletének zászlószentelésére szóló meghívó és egy külön levél, melyben egyletünket felkéri testületileg zászlónkkal megjelenni, és elnök bemutatja a választmány-nak a zászló-szöveget, melyet szintén megküldtek egyletünknek. — A választmány elfogadta a zászló-szöveget, és egyhangulag elhatározta, hogy testületileg fog megjelenni az ünnepélyen.

5. Elnök a választmány elé terjeszt egy pinczérékből alakult 100-as bizottság kérvényét, melyben egyszerre is panaszt emelnek a közvetítő-intézetek zsarolására nézve, és kérelmezik az egylettől egy központi közvetítő-intézet alapítását, a főemlített kérvény 166 aláírt tartalmaz, mely alólrottak nagy része egyleti tagok. — Ezen ügy megállapításához egy hármás-bizottság választott, kik azonnal megkezdik működésüket. A központi közvetítő-intézetnek meg a tél beállta előtt kell megalakulnia: a főemlített hármás-bizottságnak megválasztottak: Cserevnyi Ferencz elnök, Balanek Antal és Schvalm Ede. — Éljenzessel tudomásul vétetett.

Mivel hogy napirenden több nem lévén, elnök köszönő szavakkal berekeszti az ülést éjfélé 2 órakor.

Budapest 1887. augusztus 10-én

Protokoll

des Budapesti Kellner-Vereins, aufgenommen bei der ordentlichen Ausschusssitzung den 10. August 1887.

Anwesend waren: Franz Cserevnyi Präses, Karl Gerzabek I. Secretär, Johann Farkas II. Secretär, Anton Balanek, Josef Pulvermann, Eduard Schvalm, Emil Böhm, Julius Szabó, Wilhelm Langer, Georg Hackel, Josef Reinthoffer, Franz Koller und Georg Preser Ausschuss-Mitglieder.

Tages-Ordnung.

1. Genehmigung des Protocolls.
2. Spitals-Angelegenheiten.
3. 1/4-jähriger Cassa-Ausweis.
4. Fahnenweihe des Budapesti Kellermeister-Vereins.
5. In Angelegenheit der Vermittlungs-Institute. Der Präses eröffnet mit begrüssenden Worten die Sitzung.

1. Das Protokoll der vorigen Sitzung wird vom Secretär Johann Farkas vorgelesen und für richtig befunden, — wurde von den Herrn Em. Böhm und Ed. Schvalm unterzeichnet.

2. Der Präses meldet, dass im Vereins-Spitale wieder Ordnung und Reinlichkeit herrscht und die Patienten mit grösster Sorgfalt behandelt werden, daher stellt er den Antrag: er halte es für am angewiesensten, die Abtheilung für Kranke des Vereines auch weiter im Spitale der Barmherzigen Brüder zu belassen. — Der Antrag des Präses wird einstimmig angenommen.

3. Präses unterbreitet den 1/4-jährigen Cassa-Auszug, welcher 2662 fl. und 13 kr. Einnahmen und 2474 fl. 47 kr. Ausgaben ausweist, welcher Ausweis auch im Vereins-Organ zur Öffentlichkeit gebracht wird. — Wird zur Kenntniss genommen.

4. Vorgelesen wird eine Einladung des Kellermeister-Vereines zu seiner Fahnenweihe und ein separater Brief, im welchem unser Verein ersucht wird, bei der Feier corporativ zu erscheinen. Der Präses zeigt zugleich den Fahnen Nagel, den unser Verein zugeschickt erhielt — Der Ausschuss nimmt den Fahnen-Nagel einstimmig an, und beschliesst bei der Feier corporativ zu erscheinen.

5. Präses unterbreitet ein Bittgesuch des aus Kellnern sich gebildeten 100-er Comité's, in welchem sie Klage führen gegen die Ausbeutung durch die Vermittlungs-Institut-Inhaber und ersuchen den Verein, Schritte zu thun, um ein Central-Placirungs-Institut zu gründen; das oben erwähnte Gesuch enthält auch 166 Unterschriften, darunter sehr viele Vereins-Mitglieder. In Angelegenheit dieses Instituts wurde ein Dreier-Comité entschieden, welches sofort seine Thätigkeit zu entwickeln hat, indem das Central-Placirungs-Bureau noch bevor sich der Winter einstellt, ins Leben treten soll.

Das Comité besteht aus Herrn Franz Cserevnyi Präses und der Herrn Anton Balanek und Eduard Schvalm. — Wird mit Freude zur Kenntniss genommen.

Indem sämtliche Punkte der Tages-Ordnung erledigt waren, schliesst der Präses die Sitzung. Schluss der Sitzung um 2 Uhr Nachts.

Budapesti pinczér-egylet

I. negyedévi kimutatása 1887. január 1-től márczius 31-ig.

Bevétel:

Tagdíj.....	frt 1488-50
Kamatok.....	» 200-—
Előhozat deczemb. 1886.....	» 77-71
Összeg frt 1766-21	

Kiadás:

Kórházi számla.....	frt 190-—
Magány ápolások számlája.....	» 342-30
Temetkezési számla.....	» 156-30
Gyógyszertári számla.....	» 97-10
Ügyvezetési számla.....	» 94-03
Bérek.....	» 348-—
Előfizetések és hirdetések.....	» 31-30
Leltár.....	» 2-80
Előirat ápril hóra.....	» 448-08
Nyomatványok.....	» 16-30
Összeg frt 1766-21	

Az elnökség.

Budapesti pinczér-egylet

II. negyedévi kimutatása 1887. ápril 1-től július 31-ig.

Bevétel:

Tagdíj.....	frt 1503-50
Kamatok.....	» 238-95
Ajándék.....	» 5-—
Takarékpénztár.....	» 461-—
Kórház ápolásokért.....	» 5-60
Előhozat ápril hótól.....	» 448-08
Összeg frt 2662-13	

Kiadás:

Kórházi bérlet.....	frt 250-—
Kórházi ápolások.....	» 1191-38
Magán ápolások.....	» 284-40
Temetkezési számla.....	» 277-25
Ügyvezetési.....	» 77-29
Gyógyszertári.....	» 30-40
Nyomatványok.....	» 10-75
Előfizetések.....	» 3-—
Ajándék.....	» 75-—
Bérek.....	» 275-—
Előirat augusztusra.....	» 187-66
Összeg frt 2662-13	

Az elnökség.

UJDONSÁGOK.

Marchal József ur, az „Angol királynő“ szálloda bérloje több heti távollét után, melyet Teplitz fürdőben töltött a legjobb egészségben érkezett vissza családjá körében. Együttal átvette a szálloda vezetését, mely távolléte alatt is a legmintaszerűbben kezeltetett titkárja és könyvvezetője által.

Roitsch József ur a nemzeti szállodában volt kávéházi helyiségét, ugyanazon ház másik oldalára helyezte át. Az új berendezés, tisztaság, kényelem — úgy az italok minősége, valamint a kiszolgálás gyorsasága, és a teke-asztalok jósága tekintetében kitűnő. Mindazok, kik Roitsch urat ismerik, bizonyosan igénybe veendik kávéházának látogatását, hol legnagyobb meglepődésükre fogják idejüket eltölteni.

A **szent Istvánnapi** ünnepély nagyszerűnek ígérkezik, a mennyiben már a hét folyamán igen sok vidékít lehetett a főváros utczáin látni

Mutzbauer Jenő az új bolgár fejedelem szakácsa 300 frc fizetést kap havonként.

Herz A. ur mostantól fogva lapunk munkatársra lett.

Talmi gróf Nagyváradon. Aug. 1 én egy 50 éves forma ur érkezett Nagyváradra, a ki Bitter nevű boltoshoz szállott, s Nesztová! kocsmárosnál étkezett teljes 5 napon keresztül. „Gróf Bethlen István, kereskedelmi előadó“-nak nevezte magát, de eme tisztas titulusz dacára nem fizetett az étel-ért, sőt a kocsmárosból 3 forintot kért kölcsön! A rendőrség nesztét vette a grófi vendégnek, s lefűlelte. A „gróf“ egy vasuti szabadjegyet mutatott fel, a mely a gróf nevére szolgált, de aztán egybe sem volt. Aztán bevallotta, hogy ő tulajdonképen Karácsonyi Miklós, volt kereskedő és vendéglős, évekkal ezelőtt a Kunz-féle üzletben volt alkalmazva, jelenleg gróf Bethlen István, budapesti vasuti tisztviselőnek inasa. A jegyet állítólag a gróf maga adta neki, a mi azonban nem valószínű. Az ál-gróftól letartóztatták.

A gyermekek hallása. Egy német orvos 4500 iskolás gyermek hallását vizsgálta meg s arra a meggyőződésre jött, hogy a hibátlanul 20-25 méter távolságról meghallja a középhangú sutto-gást, ha zavartalan csend uralkodik az illető helyi-ségben. A hallási hibák az iskolás gyermekeknel szerfelett el vannak terjedve, így pl. a népi-kolák-ban azt találta, hogy a gyermekek 30 százaléka egyik vagy másik fülére nyugot hall s azt is tapasztalta, hogy szegény szülék gyermekei roszab-bul hallanak, mint a jobb viszonyok között élők. A hallási zavarok százalék-aránya az illető szerint a korról fokozatosan növekedik. — A figyelmetlen gyermekek az orvos tapasztalata szerint mind hi-básfűlék s ez okból sürgeti, hogy az ily gyerme-kek orvosilag megvizsgáltsanak.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Értesítést a kiadó-hivatalban nyerhetni.

250 hectoliter legjobb minőségű fehérbor eladó.	Kávéházi és kávémérési berendezési tárgyak eladók.	Pénz első helyre, esetleg másodikra is kapható.	Egy jó forgalmu kávéház eladó.	Egy fodrászné ajánlja magát fejdiszítésekre	Vidékre férfi és női személyzet elhelyeztetik.	Vendéglőkbe szobaleányok felvételnek.	Egy vállalathoz társ kerestetik 5-600 frttal
---	---	---	---	---	--	---	--

HIRDETÉSEK.

Fontos szenvedőknek!

A Pártos-féle külön **biztonsági készülékkel** ellátott gummisérvkötő, melynél a legkisebb pelota sem engedi a sérv kiesését és urak, hölgyek valamint gyermekek által éjjel és nappal legkönnyebben viselhető s a csipőri lecsúszás teljesen ki van zárva. — Megrendeléseknél kérjük a csipő körméretét. Árak: egyoldalú 6-8 frt, kettős 10-16 frt, gyermekeknek a fele. Nagy raktár mindenemű angol s francia **aczélsérvkötők, suspensoriumok, hát-egyenestartók, miederek, müleges végtagok, irigateurök** és minden a betegápoláshoz szükséges czikkek képes árjegyzékek ingyen.

Pártos testvérek,

kötszerészek

Budapest, Koronaherczeg-utca 4.

Francia és amerikai **gummi- és halhólyag** óvszerek tuczatja 2, 3, 4, 5 és 6 frt. Párisi szivacsok 4 és 5 forint.

Szt. Lukácsfürdő (Budán).

Iszapfürdők.

Női gőzfürdő (reggeli 4 órától délutáni 8 óráig.)

Nagy vöszlaueri női uszoda.

Uri gőzfürdő (reggeli 4 órától délutáni 8 óráig.)

Nagy vöszlaueri uri uszoda.

Kő-, kád-, márvány-fürdő, közfürdő.

40° R. meleg ivókút.

Kombinált lóvasuti jegyek 50 kr.

Lakásokat díjtalanul közvetít a Szt. Lukácsfürdő igazgatósága.

VALODI
szegedi paprika- és tarhonya-kereskedés
ugyanott kapható finom Szegedi szappan

azelőtt **Molnár Károly** most **ö. v. SÁNTHA JOZSEFNE**
a „Szegedi leányhoz”
Budapest, IV. ker., plebánia-templom-épület.

REDLICH DÁVID

előlegzési-, bank- és váltóháza — Vorschuss-, Bank- u. Wechselhaus

BUDAPEST,

IV., KECSKEMÉTI-UTCZA 11. sz.

Kölesön

az egész értékig mindennemű értékpapírok és sorsjegyekre a legelőször kamat számítás mellett.

Előlegek arany-, ezüst- és ékszerekre.

Allampapírok,

sorsjegyek, arany és ezüst pénzek vétele és eladása.

Igérvények minden húzásra a legelőször áron.

Tőzsdei megbízások kivitele.

DARLEHEN

bis zum vollen Course auf alle Gattungen Werthpapiere und Lose zu den billigsten Zinsen.

Vorschuss auf Gold, Silber und Pretiosen.

Ein- und Verkauf von

Staatspapieren, Losen, Gold- und Silbermünzen.

PROMESSEN zu allen Ziehungen billigst.

Ausführung von Börse-Aufträgen.

As I. minőségű alpacca-ezüst az, mely elektrotechnicalag valódi ezüsttel vastagon van befútatva.

Császár királyi udvari

és orsz. engedélyezett

érczenemű-gyár HERRMANN J. L.-től

Bécs, V. Griegasse 27.

főraktár Budapesten, IV. váczi-utca 24.

Ezen csakis a legjobb minőségű Alpacca ezüsből készült teakannák szabadalmazott betéttel igen gyakorlatiasnak bizonyultak, mert az alkalatlan teaszűrés mellőzhető, mivel a tea a víz tetején marad, egyuttal jól leforrázódik és megtartja teljes zamatját.

A használat a következő:

A teát a szűrővel a kannában elhelyezzük és a forró-vizet reá öntjük, azután lezárjuk addig, míg tetszés szerint erősebb vagy gyengébb teát óhajtunk.

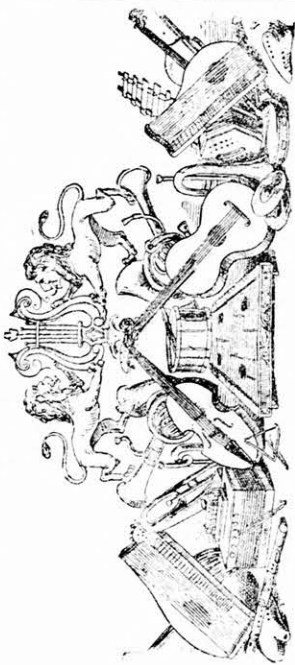
Ezen tea-kannák mindenütt elismerést nyertek.

0 sz. nagyság	25 cm. darabonként	Alpacca ezüst I. sima.	Alpacca ezüst I.	Alpacca ezüstötletlen.
1	70	14	16	8
2	70	17	20	8
3	90	21	24	8
4	110	24	27	50
6	140	29	33	50
8	170	35	39	50

Az új szabadalm. asztalkések csakis I. minőségű alpacca-ezüsből készítenek és azon előnyvel bírnak más kések felett, hogy fogójuk nincsen tapaszszal kitöltve, hanem 13 m/m. erős ércből csináltak. A késvas kiesése egy, belől alkalmazott srófkészülék és a fogó kezdetén történt összeforrasztás által tökéletesen lehetetlenné tétetett, valamint rongált vagy törött késvasak mindenkor ujakkal pótolhatók.

Alpacca-ezüst I. minőségű 1 tuczat asztalikes 17.50.
" " " " 1 " gyümölcskes 13.50.

Sternberg Armin hangszer gyár raktára VII. Kerepesi-út 36/c. szám alatt a Rókus-kórházzal szemben. Kétmű minőségű hangszerekkel áll a l. vevők rendelkezésére. Különösen a 12 billentyűvel ellátott „harmonika-fuvola”, mely műveltségoknál, — kivált faharmonika — egy egész zenekart pótolhat, — ajánlható.

Kerestetik kávémérési berendezés, a kinek van ilyen eladó. értesítse a kiadóhivatalt.

Recher Károly kávéháza

(ezelőtt Jung)

a király- és gyár-utczák sarkán

naponként este zene

a Jaulus-féle kitünő zenekar által vezetve.

Kitünő és jó minőségű italok kiszolgálásáról gondoskodva van.

A helyiség egész éjjel nyitva van.

Fried Mór „Tisza” kávéházát megnyitotta VII., Erzsébet-körút 7. szám alatt. Minden díszesen van berendezve, tekeasztalok igen jók, legújabb szerkezetűek. Előzőkeny szolgálat mellett jó italokkal szolgál.

Holczer Simon női ruhakereskedésben kigyó-téren, a legújabb divatu női ruhák és felöltők szép szabással és jutányos árak mellett kaphatók. A kiszolgálás gyors és előzőkeny.

Beretvás és társa bel- és külföldi madárkereskedése méltán megérdemli a madárvilágot kedvelő közönség látogatását. A legszebb kajdaesoktól kezdve az apró colibriig képviselve van ott minden fajú amerikai éneklő és kanári. Továbbá majmok és krokodilok. Igen ajánljuk. Kecskeméti-utca 9.

Ki a fehér gólyához!

A jó levegő, egészséges borok, jó magyaros konyha, az a mi ezen kedvelt hely látogatását ajánlja.

Kevés költséggel jó napot szerezhet magának, a ki a „fehér gólyához” mén szórakozni.

Jó zene naponként.

Tisztelettel **Sántha J.**